

ข้อมูลด้านการประมงจังหวัดระนอง

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดที่ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามัน มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาว 137.92 กิโลเมตร มีเกาะใหญ่น้อย ในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ พื้นที่มีลักษณะรูปร่างเรียวยาวและแคบ ระยะทางจากทิศเหนือจรดทิศใต้ยาว 169 กิโลเมตร มีส่วนที่กว้างที่สุดที่เป็นพื้นดินประมาณ 25 กิโลเมตร และมีส่วนที่แคบที่สุด 9 กิโลเมตร มีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมามีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากมีป่าชายเลนสมบูรณ์ มีภูมิประเทศเป็นป่าเขาและมีฝนตกชุก จึงเกิดแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำผิวดินจำนวนมาก เช่น แม่น้ำกระบุรี คลองลำเลียง คลองปากจั่น คลองวัน คลองกระบุรีคลองละอุ่น คลองหาดสมแปน คลองบางรี้น คลองกะเปอร คลองกำพวน คลองละออง คลองราชกรูดมีศักยภาพด้านการประมงทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และทะเล แหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำกระบุรี เป็นแม่น้ำสายสำคัญกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศเมียนมา มีความยาวประมาณ 95 กิโลเมตร คลองลำเลียง ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

2. การประมงทะเล

การประมงทะเลในจังหวัดระนอง จำแนกได้เป็น 2 กลุ่มตามขนาดของเครื่องมือทำการประมง คือ กลุ่มประมงพื้นบ้านและกลุ่มประมงพาณิชย์

2.1 กลุ่มประมงพื้นบ้าน ชาวประมงจะอยู่อาศัยกันเป็นชุมชนหรือหมู่บ้านซึ่งตั้งอยู่บริเวณ เกาะต่างๆ ริมคลอง หรือปากแม่น้ำที่มีเขตติดต่อกับชายฝั่งทะเล โดยพื้นที่จังหวัดระนองมีเรือประมงพื้นบ้านอยู่ จำนวน 2,938 ลำ (ตาราง 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลเรือประมงพื้นบ้าน จำแนกเป็นอำเภอ ปี 2563

เรือประมงพื้นบ้าน	อำเภอ					รวม
	กระบุรี	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
จำนวนเรือประมงพื้นบ้านจำแนกเป็นรายอำเภอ	152	520	1,527	105	589	2,938

2.2 กลุ่มประมงพาณิชย์ ชาวประมงจะใช้เรือประมงขนาดใหญ่ หรือเรือที่ใช้เครื่องยนต์มีกำลังแรงม้ามาก ซึ่งจะมีทั้งชาวประมงที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดระนอง และจังหวัดข้างเคียง โดยในปีการประมง 2563 -2564 จังหวัดระนองมีชาวประมงได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ จำนวน 369 ใบ จำแนกตามประเภทเครื่องมือ ได้ดังนี้ (ตาราง 2)

ตารางที่ 2 ประเภทเครื่องมือประมงที่ขอรับใบอนุญาตในปีการประมง 2563 - 2564

ลำดับ	ประเภทเครื่องมือ	จำนวนใบอนุญาต (ฉบับ)
1	อวนลากคู่	54
4	อวนลากแผ่นตะเฒ่	160
6	อวนล้อมจับ	28
7	อวนครอบปลาเกตุัก	2
8	อวนครอบหมึก	50
9	ลอบปลา	1
10	ลอบหมึก	1
11	ลอบหมึกสาย	1
12	เบ็ดราวตั้งแต่ 100 เมตรขึ้นไป	3
13	เรือประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	65
14	แผงยกปูจักจั่น	2
15	อวนติดตา	2
รวม		369

โดยผลผลิตจากการประมงพาณิชย์ในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 66,452 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,656 ล้านบาท (ตาราง 3)

ตารางที่ 3 จำนวนปริมาณสัตว์น้ำที่แจ้งเข้า-ออกผ่าน ศูนย์ควบคุมแจ้งเรือเข้า-ออก จังหวัดระนอง ปี 2563

เดือน	ปริมาณสัตว์น้ำ(ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
มกราคม	6,459	161
กุมภาพันธ์	6,069	151
มีนาคม	5,773	144
เมษายน	4,896	122
พฤษภาคม	6,014	150
มิถุนายน	5,899	147
กรกฎาคม	5,667	141
สิงหาคม	4,887	122

กันยายน	5,215	130
ตุลาคม	5,156	128
พฤศจิกายน	3,537	88
ธันวาคม	6,888	172
รวม	66,452	1,656

นอกจากนี้จังหวัดระนองมีธุรกิจต่อเนื่องเกี่ยวกับการประมงทะเลที่สำคัญ ประกอบด้วยโรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ จำนวน 9 แห่ง ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำจำนวน 4 ราย พ่อค้าคนกลาง ผู้รวบรวม แพ จำนวน 741 ราย สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้นจำนวน 176 โรง สถานประกอบการห้องเย็นจำนวน 8 โรง สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมืองจำนวน 86 โรง โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์จำนวน 19 โรง ผู้นำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ จำนวน 104 ราย และผู้ประกอบการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอื่นๆจำนวน 11 ราย (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงธุรกิจต่อเนื่องด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดระนอง ปี 2563

ประเภทกิจการ	อำเภอ					รวม
	กระบุรี	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
โรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ	0	0	9	0	0	9
ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	1	0	3	0	0	4
พ่อค้าคนกลาง ผู้รวบรวม แพ	8	26	633	4	70	741
สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น	0	2	173	0	1	163
สถานประกอบการห้องเย็น	0	0	8	0	0	8
สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง	1	2	81	0	2	86
โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	0	0	19	0	0	19
ผู้นำเข้า ส่งออกสัตว์น้ำ	1	0	103	0	0	104
ผู้ประกอบการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอื่นๆ	0	0	11	0	0	11

3.การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จังหวัดระนองมีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง คือ กุ้งทะเล ปลากระพงขาว และปูทะเล (ตารางที่ 5)

3.1 การเลี้ยงกุ้งทะเล ในปี 2563 มีผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 105 ราย 549 บ่อ คิดเป็นพื้นที่ 2,537.84 ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอกะเปอร์จำนวน 34 ราย 158 บ่อ พื้นที่ 766.28 ไร่ อำเภอเมืองระนอง จำนวน 33 ราย 160 บ่อ พื้นที่ 697.29 ไร่ อำเภอกระบุรีจำนวน 16 ราย 35 บ่อ พื้นที่ 144.62 ไร่ อำเภอสุขสำราญ จำนวน 16 ราย 166 บ่อ พื้นที่ 754.45 ไร่ และอำเภอละอุ่น จำนวน 6 ราย 30 บ่อ พื้นที่ 175.20 ไร่ โดยในปี 2563 มีผลผลิตกุ้งทะเลรวม 8,298,680 กิโลกรัม

3.2 การเลี้ยงปลากระพงขาว ในปี 2563 มีผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 14 ราย 14 บ่อ คิดเป็นพื้นที่ 38.79 ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระนองจำนวน 7 ราย 7 บ่อ พื้นที่ 28.20 ไร่ อำเภอสุขสำราญ จำนวน 5 ราย 5 บ่อ พื้นที่ 8 ไร่ และอำเภอกะเปอร์ จำนวน 2 ราย 2 บ่อ พื้นที่ 2.59 ไร่ โดยในปี 2563 มีผลผลิตปลากระพงขาวรวม 8,200 กิโลกรัม

3.3 การเลี้ยงปูทะเล ในปี 2563 มีผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 54 ราย 54 บ่อ คิดเป็นพื้นที่ 187.95 ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระนองจำนวน 49 ราย 49 บ่อ พื้นที่ 181.15 ไร่ อำเภออำเภอกะเปอร์ จำนวน 3 ราย 3 บ่อ พื้นที่ 3.12 ไร่ อำเภอกระบุรี จำนวน 1 ราย 1 บ่อ พื้นที่ 3.50 ไร่ และอำเภอละอุ่น จำนวน 1 ราย 1 บ่อ พื้นที่ 0.17 ไร่ โดยในปี 2562 มีผลผลิตปูทะเล รวม 698,060 กิโลกรัม

ตารางที่ 5 แสดงพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2563

อำเภอ	กุ้งทะเล			ปลากระพงขาว			ปูทะเล			รวม		
	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่
กระบุรี	16	35	144.62	0	0	0	1	1	3.50	17	36	148.12
กะเปอร์	34	158	766.28	2	2	2.59	3	3	3.12	39	163	771.99
เมืองระนอง	33	160	697.29	7	7	28.20	49	49	181.15	89	216	906.64
ละอุ่น	6	30	175.2	0	0	0	1	1	0.17	7	31	175.37
สุขสำราญ	16	166	754.45	5	5	8	0	0	0	21	171	762.45
รวม	105	549	2,537.84	14	14	38.79	54	54	187.94	173	617	2,764.57

4. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

จังหวัดระนองมีการเลี้ยงปลาน้ำจืดกันกระจายเกือบทุกอำเภอ ซึ่งส่วนมากแล้วเป็นการเลี้ยงเพื่อใช้บริโภคภายในครัวเรือน โดยในปี 2563 มีผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดทั้งสิ้น 1,330 ราย 1,408 บ่อ พื้นที่ 390.42 ไร่ เป็นการเลี้ยงปลากินพืชจำนวน 622 ราย 635 บ่อ พื้นที่ 243.18 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.76 เลี้ยงปลาดุกจำนวน 695 ราย 721 บ่อ พื้นที่ 114.32 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.25 ที่เหลืออีกร้อยละ 0.99 เป็นการเลี้ยง จระเข้ และกบ เป็นต้น โดยในปี 2562 มีผลผลิตสัตว์น้ำจืด รวม 185,950 กิโลกรัม (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แสดงพื้นที่การเลี้ยงปลาน้ำจืดจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2563

อำเภอ	ปลากินพืช			ปลาดุก			สัตว์น้ำอื่นๆ			รวม		
	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่
กระบุรี	147	153	55.97	145	150	33.72	3	3	0.01	295	306	89.70
กะเปอร์	166	170	50.26	138	145	22.30	1	40	23.25	305	355	95.81
เมืองระนอง	45	45	13.43	100	105	11.19	9	9	9.66	154	159	34.27
ละอุ่น	223	225	60.75	193	198	28.12	0	0	0	416	423	88.87
สุขสำราญ	41	42	62.77	119	123	18.99	0	0	0	160	165	81.76
รวม	622	635	243.18	695	721	114.32	13	52	32.92	1,330	1,408	390.42

5. องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

จังหวัดระนองมีองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ที่ขึ้นได้แจ้งขึ้นทะเบียนไว้กับกรมประมงมีจำนวนทั้งหมดทั้งสิ้น 29 กลุ่ม เป็นองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง จำนวน 1 กลุ่ม ด้านประมงทะเลชายฝั่ง จำนวน 17 กลุ่ม ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน 2 กลุ่ม และด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 9 กลุ่ม (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ข้อมูลองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2563

องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น (กลุ่ม)	อำเภอ					รวม
	กระบี่	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
ด้านการประมงทะเล นอกชายฝั่ง	0	0	1	0	0	1
ด้านประมงทะเลชายฝั่ง	1	6	6	0	4	17
ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ	0	0	1	1	0	2
ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2	1	3	0	3	9
ด้านการประมงน้ำจืด	0	0	0	0	0	0
รวม	3	7	11	1	7	29

6. จำนวนที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ

จังหวัดระนองมีพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 4 แห่ง พื้นที่รวม 54.17 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ข้อมูลจำนวนที่พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ จังหวัดระนองปี 2563

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่ (ไร่)
กระบี่	0	0
กะเปอร์	1	12.17
เมืองระนอง	3	42
ละอุ่น	0	0
สุขสำราญ	0	0
รวม	4	54.17

7. ท่าเทียบเรือประมง

7.1 จังหวัดระนองมีท่าเทียบเรือภายในที่มาจากแจ้งกับสำนักงานประมงจังหวัดระนองมี จำนวน 89 ท่า (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนท่าเทียบเรือของจังหวัดระนอง

อำเภอ	ประเภทกิจกรรมท่าเทียบเรือ	จำนวนท่าเทียบเรือ
เมือง	ขนถ่ายสัตว์น้ำสำหรับผลิตอาหารสัตว์	5
	บริการน้ำหรือน้ำแข็ง	5
	ประมงพาณิชย์	49
	สำหรับจอดพักเรือ	30
	รวม	89

7.2 มาตรฐานรัฐเจ้าของท่าเรือ(Port State Measures : PSM) มีจำนวน 1 ท่า คือแพธนสาร ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

8. การนำเข้า/ส่งออก สินค้าประมงผ่านด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดระนอง

8.1 จังหวัดระนอง ในปี 2563 มีการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำผ่านด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดระนอง มี ปริมาณ 304,771.65 ตัน คิดเป็นมูลค่า 4,086.55 ล้านบาท (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ข้อมูลการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำผ่านด่านจังหวัดระนอง ปี 2563

เดือน	ปี 2563	
	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	37,412.17	406.31
กุมภาพันธ์	37,075.12	462.49
มีนาคม	36,933.31	448.13
เมษายน	37,703.26	475.20
พฤษภาคม	36,981.77	526.01
มิถุนายน	3,598.90	73.49
กรกฎาคม	2,532.81	57.07
สิงหาคม	2,656.92	60.33
กันยายน	18,284.09	284.84
ตุลาคม	26,711.69	390.31
พฤศจิกายน	31,383.64	419.67
ธันวาคม	33,997.97	428.70
รวม	304,771.65	4,086.55

8.2 จังหวัดระนอง ในปี 2563 มีการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำผ่านด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดระนอง มี ปริมาณ 342.26 ตัน คิดเป็นมูลค่า 37.57 ล้านบาท (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ข้อมูลการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำผ่านด่านจังหวัดระนอง ปี 2563

เดือน	ปี 2563	
	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	17.89	1.19
กุมภาพันธ์	9.18	0.62
มีนาคม	19.47	1.60
เมษายน	48.90	4.22
พฤษภาคม	29.39	2.98
มิถุนายน	23.53	4.50
กรกฎาคม	30.14	2.76
สิงหาคม	33.25	2.47
กันยายน	37.84	4.05
ตุลาคม	20.08	2.57
พฤศจิกายน	40.19	6.74
ธันวาคม	32.40	3.85
รวม	342.26	37.57

9. จำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืด

จังหวัดระนอง มีจำนวนพื้นที่แหล่งน้ำจืด จำนวน 111 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ 1,235.5 ไร่ เป็นพื้นที่แหล่งน้ำจืด อำเภอกระบุรี จำนวน 13 แห่ง พื้นที่ 153 อำเภอกะเปอร์ จำนวน 43 แห่ง พื้นที่ 811 ไร่ อำเภอเมืองระนอง จำนวน 42 แห่ง พื้นที่ 490.5 ไร่ อำเภอละอุ่น จำนวน 10 แห่ง พื้นที่ 100 ไร่ และอำเภอสušขสำราญ จำนวน 3 แห่ง พื้นที่ 11 ไร่ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ข้อมูลจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดจังหวัดระนองปี 2564

อำเภอ	จำนวน(แห่ง)	พื้นที่(ไร่)
กระบุรี	13	153
กะเปอร์	43	481
เมืองระนอง	42	490.5
ละอุ่น	10	100
สุขสำราญ	3	11
รวม	111	1,235.5